

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของ คุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำแนกเป็น เพศ และขนาดของโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 13 โรงเรียน มีจำนวนครู 322 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ครูโรงเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 13 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครสซีและเมอร์แกน หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 181 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่ง ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในประเด็นเพศ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน

ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้คะแนนแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 ระดับ จากมากไปหาน้อย ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 มากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 มาก

3 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 น้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดแยก เพื่อจัดหมวดหมู่โดยจำแนกตามตัวแปร คือ เพศ และขนาดของโรงเรียน โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จากโปรแกรมสำเร็จรูป

2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 นำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. นำผลของคะแนนทั้งหมดมารวบรวม เพื่อนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 จำแนกตามเพศ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ด้วยสถิติที่ (t - test)

5. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 จำแนกขนาดของโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง ด้วยสถิติที่ (t - test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาเรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของ คุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 สรุปได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีการปฏิบัติตาม มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนา ของบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน มากที่สุด รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมาตรฐานที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด คือ มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร จนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ สามารถจำแนกสรุปเป็นรายมาตรฐาน ได้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหาร การศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการบริหารการศึกษาอยู่เสมอ ซึ่งสามารถปฏิบัติ ได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับ การพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม โดยคำนึงถึงผลที่ จะเกิดขึ้นกับครู ผู้เรียน และชุมชน ทั้งงานด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมและ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานที่ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมทุกด้านในหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทั้งด้านการเรียน

การสอน กิจกรรมเสริม ตลอดจนด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนา
ครู ผู้เรียน และชุมชนคือ ซึ่งมีการปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
มีการพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มขีดความสามารถของแต่ละคน ซึ่งสามารถ
ปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แก้ไขข้อบกพร่องของผู้ร่วมงาน และ
ส่งเสริมพัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งมีการปฏิบัติในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนขององค์กรให้ปฏิบัติงานได้เกิดผลจริง โดยภาพรวม
อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำแผน
ปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของหน่วยงาน ซึ่งสามารถปฏิบัติได้
ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้อง
กับปัญหา และความต้องการของหน่วยงาน และชุมชน ซึ่งมีการปฏิบัติในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น
เป็นลำดับ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ เลือกลือ เครื่องมือ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่มีคุณภาพมาใช้ในการบริหารงานได้อย่าง
เหมาะสม ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ใช้และพัฒนา
สื่อ เครื่องมือ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่มีคุณภาพอย่างหลากหลาย และผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม
ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการปฏิบัติตามแผนงานที่
กำหนดไว้จริง โดยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมตรวจสอบ ประเมินระหว่างการปฏิบัติ และปรับปรุง
งานเพื่อนำไปสู่ผลจริง ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ
มีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้จริง โดยผู้ปฏิบัติงานดำเนินการเอง ตรวจสอบ ประเมิน
ระหว่างการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และปรับปรุงงานได้เอง จนสามารถนำไปสู่ผลได้จริง
อย่างภาคภูมิใจ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
เป็นการรายงานผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติจริง มีรายละเอียดที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเสนอแนะ
แนวทางในการปรับปรุงวิธีการ การปฏิบัติให้ได้ผลดีกว่าเดิม จากผลเสียและข้อจำกัดที่พบ

และมีข้อเสนอแนะในการนำไปปรับใช้ในสภาวะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป็นการรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติจริง มีรายละเอียดที่ลึกซึ้ง แสดงถึงความสำเร็จของงานที่ชื่นชมภูมิใจ นำเสนอข้อปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการลักษณะต่าง ๆ ตามที่ได้ปฏิบัติจนเกิดผลจริง เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษา ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้อื่นเกิดศรัทธาและปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีที่เลือกสรรแล้วจนเป็นปกตินิสัย ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับองค์กรอื่น และชุมชนตามที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วน บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน และร่วมมือกับหน่วยงานอื่นพัฒนา การศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถแสวงหาและใช้ประโยชน์จากข้อมูล ข่าวสาร ที่จำเป็นต่อการบริหาร เช่น ข้อมูลข่าวสารด้านเทคโนโลยี เทคนิควิธีการ นวัตกรรมในการบริหาร และข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต ในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับโลก ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เป็นมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และนำมาใช้ในการพัฒนางานและผู้ร่วมงานได้ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นผู้นำการพัฒนาที่ดี ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมกันสร้างแนวทาง หรือวัฒนธรรมการทำงานที่ดีขององค์กรซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการเตรียมวางแผนแก้ปัญหา วางแผนการเปลี่ยนแปลง และปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์รอบด้าน

ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ดำเนินกิจกรรมขององค์กร
ได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตซึ่งสามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา
พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุรุสภา
พ.ศ. 2540 มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงได้เปรียบเทียบจำแนกเป็น เพศ และขนาดของ
โรงเรียน ดังนี้

2.1 การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540
ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก
เขต 2 จำแนกตามเพศ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติตาม
มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา,
มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของ
บุคลากร ผู้เรียน และชุมชน, มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้
เต็มศักยภาพ, มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนขององค์กรให้ปฏิบัติงานได้เกิดผลจริง, มาตรฐานที่ 5
พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ, มาตรฐานที่ 6
ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร, มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ได้อย่างเป็นระบบ, มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี, มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชน
และหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์, มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา,
มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ, และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้
ทุกสถานการณ์ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน
ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการปฏิบัติ
ตามเกณฑ์มาตรฐานคุรุสภา พ.ศ. 2540

2.2 การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540
ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก
เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.89 ครู
ในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.64 และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า
การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหาร
การศึกษา, มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนา

ของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน, มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร, มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ, มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี, มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์, มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา, มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้น การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ, มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนขององค์กรให้ปฏิบัติงานได้เกิดผลจริง และมาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นไปเป็นลำดับ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจและสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทุกมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศร เสริมสุนทรศิลป์ (2546, อ้างอิงใน เคลือวัลย์ โฉมขวัญ, 2551, หน้า 36) กล่าวว่า พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม และทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน มากที่สุด รองลงมาคือมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมาตรฐานที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด คือ มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นไปเป็นลำดับ จึงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 ข, หน้า 14) เป็นกฎหมายหลักทางด้านการจัดการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทยที่ได้ให้ความสำคัญกับประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสำคัญในการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาของชาติเป็นอย่างมากจะเห็นได้จาก มาตรา 29 กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันทางสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชน มีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญา เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชน

2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 จำแนกตาม เพศ และขนาดของโรงเรียน พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ครูมีคุณภาพ การได้รับความร่วมมือของพ่อแม่ผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการมีระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งเรือง สุชาภิรมย์ (2544, หน้า 8 อ้างอิงใน สุเมธ สาล่า, หน้า 2548.) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของระบบการศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร คุณภาพของครู ความร่วมมือของพ่อแม่ผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการมีระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ

2.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.89 ครูในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ย 3.64 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังขาดทักษะบางประการในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี ทวีสิน (2550) ได้กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องอาศัยความรู้และทักษะการบริหารจัดการ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารมาโดยตลอด โดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านการบริหาร โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเอาตัวรอดในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่าผู้บริหารสถานศึกษายังคงต้องปรับปรุง

ในบางด้าน ที่จำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะบทบาทการบริหารที่ครอบคลุมถึงการป้องกันและแก้ปัญหาของผู้เรียนด้วยและเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ, มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนขององค์กรให้ปฏิบัติงานได้เกิดผลจริง และมาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้มีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร จึงปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานได้ทุกมาตรฐานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวิล อรัญเวศ (2544, หน้า 23) กล่าวว่าในการบริหารงาน ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทและอิทธิพลที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงาน และต้องเป็นผู้ที่มีหลาย ๆ สิ่ง หลาย ๆ อย่าง ที่ผู้อื่นในหน่วยงานไม่มีหรืออาจมีน้อย นั่นคือ การเป็นผู้มีศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

1.2 กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่ต่าง ๆ ควรกำหนดแนวนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารโดยการกระตุ้น เพื่อผลักดันให้ผู้บริหารโรงเรียนสนใจในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงสุด เพื่อค้นหาความชัดเจนในการพัฒนาและปฏิบัติต่อไป

ทั้งนี้ในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุรุสภา พ.ศ. 2540 ของผู้บริหารโรงเรียน นับเป็นเรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียน ควรปฏิบัติตามเป็นอย่างยิ่ง เพราะแต่ละมาตรฐานที่คุรุสภากำหนด จะเน้นที่ให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาของชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความร่วมมือของหลาย ๆ ฝ่ายที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุรุสภา พ.ศ. 2540 โดยผู้ศึกษาเข้าไปอยู่ในพื้นที่เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น และเกิดความหลากหลายในการจัดการศึกษา

2.2 การศึกษาครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลคือครูปฏิบัติงานสอน ซึ่งผลการศึกษาที่ได้รับมีขอบเขตจำกัด ควรมีการศึกษาจากตัวแปรอื่น ๆ เช่น ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เพิ่มเติม เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนต่อไป